



## **Breviarium Chronologicum Veteris Testamenti Rerum Gestarum**

Ab Orbe condito Vsque ad Christum natum Synopses complectens.  
Xenivm Academicae Sodalitati Dominorum, B.M.V. Annuntiatae Herbipoli  
oblatum

Tres mundi ætates complectens, ab Orbe Condito Usque ad annum mundi  
2940. ante Christum 1113. ad tempora Samuelis, Et Initium Regum  
Hebraeorum: usque ad annum 1009. Monarchiæ Assyriorum imperante  
Thinæo

**Gartner, Michael**

**Herbipoli, 1695**

Salomonis Regnum. Salomon In Flore.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65091](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65091)

githa \* Saphathiam quintò genitus  
 Abitale \* Jethraam sextò genitus  
 Egla \* Salomon ex Bethsabea vidua  
 Uria \* Item Simmaa vel Samua 2. Reg.  
 & Nathan & Sobab. \* Liberi Davidis  
 innominatis uxoribus \* Jebaar \* El  
 ma \* Eliphaleth \* Noge \* Nepheg \*  
 phia \* Elisama alius hujus nominis  
 Eliada \* Eliphaleth alius à priorè hu  
 jus nominis. Præter hos multos ad  
 huc filios habuit concubinarum.

SALOMONIS  
 REGNUM.

SALOMON IN FLORE.

§. 1. Cædes Adonia & loabi.

**A** Nno 3022. defuncto jam patre  
 & Salomone in executionem edic  
 tum quæ pater testamento mandav  
 rat, animum applicante, nova fit co  
 juratio Adonia, loabi & Abiatharis ad  
 versus Salomonem, quæ ut facilis  
 nem intentum assequatur, Abisaga  
 in nuptias ambit Adonias, existimat



ut ait *Torniellus*, has nuptias cum uxore patris sui non leve allaturum momentum ad regnum præripiendum *Salomoni*; utiturque ad has nuptias *Beithabea* interpellante apud regem: detur *Abisag Sunamitis Adonia* fratri tuo uxor, sed repudiatur petito: quare postulas *Abisag Sunamitidem Adonia*? postula ei & regnum. Hac temerariâ postulatione incitatus in justam vindictam *Salomon*: vivit *Dominus* ait, quia hodie morietur *Adonias*; misitque Rex per manum *Banaje filij Iojada*, qui interfecit eum, & mortuus est.

*Abulensis* & *Pineda* excusant *Salomonem* à culpa in *Adonia* interficiendo, ed quòd hominem, tyrannidem iteratò ambientem pro bono publico sustulerit, & quidem non tantum, quod sibi ab *Adonia* timeret *Salomon*; alioquin jam dudum interfecisset; sed quia eum reipsâ deprehendit, in opere, quod ad regni affectionem spectabat.

Sublato *Adoniâ* complices quoque tanquam firmamenta rebellionis deiecit *Abiatharem* & *Joabum*. *Abiathari* quidem sacerdoti dixit Rex; vade in *Anathoth*, ad agrum tuum, equidem



vir mortis es; sed hodie, id est, pro tua culpa, te non interficiam, quia portasti arcam Domini coram David patre meo & sustinisti laborem in omnibus, in quibus laboravit pater meus. Posthæc nuntiatum regi, quod fugisset Joab in tabernaculum Domini; & esset juxta altare. Misit igitur *Banaïam*, qui citaret Joabum ad tribunal, causam diceretur; illo verò respondente: *Non egrediar, sed hic moriar*. Salomon mandavit *Banaïa*, ut faceret, sicut locutus est Joab. Ascendit igitur *Banaïas* filius *Joiada* (ad tabernaculum scilicet, & altare, quod in excelso erat) & aggressus eum interfecit.

Sed quod jus fuit in *Salomone* sæculi principe adversus summum Sacerdotem, eum gradu deijceret? *Abulensis* ait veteri testamenti Sacerdotes regi directè subiecti fuisse, sicut laici fuerunt, quia potestas eorum Ecclesiastica non fuit distincta à seculari. *Saliani* fortè opinio melior est, qui speciali Dei jussu id factum esse dicit, *Sadoe* Pontifice & *Nathane* Prophetâ, qui cum *Salomone* erant, mandatum Domini annuntiantibus, sic enim Scriptura: *deprecatus*



ergo Salomon Abiathar, ut non esset sacerdos Domini, ut impleretur sermo Domini, quem locutus est super domum Heli in Silo; erat autem Heli abavus Abiatharis.

De cæde Ioabi ad altare peractâ in loco asyli ita *Theodoretus*: non existimâsse regem se loci sanctitatem violare in eo interficendo, qui proditoriè duorum principum sanguinem fudisset lege sic expressè iubente *Exod. 21 v. 14. Si quis per industriam occiderit proximum suum & per insidias ab altari meo evelles eum, ut moriatur.* Neque profanari poterat fuso sanguine humano altare illud, quod perpetuo sanguine cruentari solebat. Quod verò *Salomon Ioabum* interfici iusserit ad ipsum altare, & non potius extrahi, ad hoc *Pineda* ait, prudenter iudicâsse *Salomonem* perinde esse *Ioabum* ad aram occidere vel eum indè extractû alibi jugulare; utrovis enim modo violabatur locus, nisi legis dispensatio intervenisset. Undè falluntur illi, qui putant se immunitatem conservare, si confugiunt ad asyla inde quidem non extrahunt fame tamen vel igne circum fuso enecent. Hoc potius est illudere privilegio, quam servare, hæc *Pineda*. Sunt tamen aliqui qui culpæ reum agunt *Salomonem*.



§. 2. Salomon divinitus Sapiens  
exornatur.

Salomon conjuratione oppressa, & inimicis sublati, victimis postulat à Deo sapientiam in *Gabaoth*, quod erat excellentissimum, & impetrat cum divitiis ac gloria, & potentia regia.

Sapientiae acquisitio in *Salomone* fuit receptio plurimorum habituum divinitus infusorum, quibus fiebat habilis ad contemplationem objectorum, quae sunt propriae diversarum scientiarum, quomodo dispositi sunt illi, qui multis actibus laboriosè acquiesverunt, hoc discrimine, quod uno momento acceperit omnes simul infusus, absque ulla difficultate, quos nos comparamus & quidem valde paucos longo tempore, nec adeò firmos & constantes, nec adeò perfectos & illustres, quemadmodum *Salomon*; & quanquam sapientia *Salomonis* superasse dicatur omnium hominum, quot fuerunt aut erunt, meritò tamen accipitur *Adamus* in statu innocentiae conditus, qui fuit humanae perfectionis exemplar, ideoque instructus tali intelligentia, qui omnium hominum, qui purè tales nascituri erant, excederet.

Non dictis tantum sed & scriptis *Salomonis* sapientiam suam prodidit; nam praeter *Eclesiastem*, *Proverbia*, *Cantica*, *Sapientiam*



Librum octo præterea millia librorum, alterius argumenti composuit, in quibus carminum Odarumque mille & quinque, Dramatum tria millia. *Disputavit*, inquit *Scriptura*, *super lignis à Cedro, qua est in Libano usque Hyssopum, qua egreditur de parietu.*

§. 3. *Sapiens iudicium Salomonis.*

**S**pecimen singulare Sapientiae edidit anno vitæ suo 23. ut computat *Salianus*, qui viginti annorum fuisse *Salomonem* ait, quando Rex Judæ constitutus est, & minimè duodecim tantum, ut quidam fingunt, vel secundum traditiones Hebræorum loquuntur. Igitur instructissimum se Sapientia probavit in concertatione duarum mulierum pro vindiciis ambigui infantis; cum enim altera incautà incubatione corporis nocte suum partum oppressisset, vivam alteri profundius dormienti surripuit prolem. Plagium ista repetente, & alterâ negante quid lite in ancipiti faceret *Judex*? veritatem nimirum nullis rimandam argumentis, è pectoribus litigantium eruit;

N 6

ruit;



rui; cum ex ore non posset, fecerunt  
rum latentes affectus scrutaturus  
vum puerum jubet secari medium,  
utrique parti in jure dubio tradi, quod  
audito genuina parens commotis  
ceribus mox cedere jure suo, & vel  
prolem vivam ac salvam; ubi plaga  
ria econtra crudelem ex alieno dolore  
voluptatem captura dividi postula  
bat infantem, quo indicio à Rege sa  
pientissimo vera mater deprehensa.

*§. 4. Nuptia Salomonis cum filia Pha  
raonis, & amicitia cum Rege  
Hiram.*

**E**odem anno tertio Regni sui *Salomon* nuptias celebrat cum filia *Pha  
raonis* Regis *Ægypti*; neq; enim lex  
prohibebat ducere alienigenas, si eas  
converterentur; ut *Abulensis* & *Pam  
da* præceptum Domini de non duces  
dis alienigenis interpretantur. Sa  
lennitatem harum nuptiarum abunde  
*Salomon* in Epithalamio suo celebrat.

Anno 3022. *Hiram* Rex *Tyris* solen  
ni legatione *Salomoni* de Regno ob  
tent



tento gratulatur, & amicitiae foedere  
 jungitur, mutuoque litterarum com-  
 mercio, & ad Dei templum ædifi-  
 candum misso liberaliter ab *Hyrano*  
 subsidio operariorum & materiarum  
 amicitia mutua firmatur & propa-  
 gatur.

**Epistola Salomonis ad Hyramum  
 sive Suronem Regem Tyri  
 ex Eusebio.**

REX SALOMON SURONI REGI TYRI,  
 SIDONIS ET PHOENICIS AMI-  
 CO PATRIO SALUTEM.

*S* cito accepisse me regnum à patre Da-  
 vide, Dei Maximi beneficio: qui eti-  
 am precepit, ut templum Deo, qui cælum  
 & terram condidit, adificarem; simul eti-  
 am ut ad te scriberem, qui de tuis populis  
 ad me mitteres, qui mihi adsint, donec  
 opus Dei perficiatur, ut mihi imperatum  
 est. Adduntur in Græco sequentia.  
 Scripsi autem & in Galslaam, & Sama-  
 ritidem, Moabitidem, & Ammonitidem  
 ( hæ enim gentes tributa pendebant  
 Salo-



Salomoni) & Gabaatitidem, ut eius regione necessaria suppedient &c.

Responsio Hyrami sive Suronis ad Salomonem.

SURON SALOMONI REGI MAGNO  
SALUTEM.

**B**enedictus Deus terra ac cæli conditor, qui virum optimum ac parentis optimi filium elegerit, litteras tuas simul atque perlegi, summam animo voluptatem cepi, Deoq; gratias egi, quod regnum capessisset. Quod autem à nobis homines operisque postcis, Tyriorum ac Phœnicum viginti milia ad te misi, atq; inter caeterum architectum, patriam quidem Tyrium, Sidonem matre Iudaea natum, eadem ex Davidis tribu, qui tibi, quacunq; ex eo quaesieris, qua cœli huius ambitu continentur, si modo ad architecturam pertinebunt, ea cum scienter edisseret omnia, tum etiam facile perficiet. Quod superest, partium tuarum erit, ad locorum praefectos scribere, ut huic tanta hominum multitudini, quacunq; necessaria fuerint, diligenter abunde provideant.

Ad



Ad eundem modum litteras scripsit Salomon ad *Naphrem* Regem Ægypti, à quo operarum multa millia quoque accepit in templi fabricam.

### §. 5. *Ædificatio Templi.*

Templi fundamenta cœpta sunt poni anno mundi 3023. *Salomonis* 4. *Sadoc* summi Pontificis 3. exitus populi ab Ægypto 480. imperij Assyriorum 1092. *Eupalis* Assyrii Monarchæ 35. ante Christum 1030. Cœpta sunt autem in mense *Zio*, ut Scripturâ vocat antiquo & Hebræo nomine, mensis *aperitionis florum*, ut *Hieronymus* interpretatur. Et vocabatur hic mensis post captivitatem Babylonicam *Iar* respondens Aprili nostro. Locus templi fuit mons *Moria*, qui demonstratus fuerat *Davidi* in area *Ornam* *Jebusæi* 2. Reg: 24. dictus in *Genesi* *mons visionis*, in quo destinatum fuerat sacrificium *Isaaci* à patre *Abrahamo* offerendum. Mons arduus & petrosus appellatur à *Iosepho* adiacens muro orientali civitatis, & pertinuit mons iste tam ad tribum Benjamin, quam Judæ ut *Villalpando* placet, eò quòd funiculus utramque tribum secans per medium montem pertransivit. Inter montem *Moria* & inter *Sionem* vallis erat, quæ dicta est *Vorago Mello* à Meridie, & ab Oriente vallis *Cedron*, ab occi-



si opponeretur monti *Calvaria*, & à lo-  
tentione arci *Antonia* in monte excu-  
sitæ.

#### TEMPLI FUNDAMENTA.

Quia constat ex Scriptura extructio-  
nem templi ab anno quarto *Salomonis*  
usque ad annum undecimum fuisse pro-  
fectam, sic enim legitur. 3. Reg. c. 6. *anno*  
*quarto fundata est domus Domini in mense*  
*Zio, & in anno undecimo mense Bul, ipse*  
*mensis octavus, perfecta est domus in opere suo.*  
Ideò quæ ad singulos annos reducere non  
possumus, ea quæ præ cæteris memorabi-  
liora templi hujus fuerunt, hic simul in eun-  
dem annum conijciemus.

Quia mons *Muria* vertice suo tantæ  
altitudinis non erat, ut sufficeret templo  
latando, necesse erat ingentes & profun-  
dissimas facere substructiones à vallibus ad  
verticem usque coronandum eductas, quarum  
maxima fuit & spectabilissima *Orientalis*,  
quæ ex vicino colle *Oliyarum* con-  
templantibus gratissimum & magnificentum  
spectaculum præbebat. Tradit *Villalpandus*  
altitudinem orientalis substructionis (idem  
de aliis proportionaliter intelligendum)  
fuisse 300. cubitorum, crassitiem 50. ad  
cohibendam terræ congestionem, quæ  
*Salomon* atriolorum templi aream laxandam  
curavit: ad sustinendum item peribolum,  
quo



quo universi templi fabrica cingebatur. Porticum item gentium & Israelitarum. Ad hanc surgentem ad eò in altum substructionem adhibita sunt fulcimenta, quæ Anterides & Erismae appellantur à Græcis, quæ cum ipso muro construebantur, & ultra eum in imo fundo ad 100. cubitos excurrerant, & paulatim ad summam substructionem minuebantur; firmiores autem anterides constituebantur in angulis substructionum. Et tametsi mons fuerit petricosus, adeoque ferendis ponderibus fabricæ immensæ aptissimus, plurimum tamen laboris hæc ipsa durities causabat propter plurima loca subterranea, firmissimo opere constructas Crypto-Porticus, culinas, Gazophylacia, horrea, cellas vinarias, & olearias, & id genus loca, quæ ad eò ampla fiebant, ut in illa inferri possent ac conservari omnes primitiæ ac decimæ totius Israël, ut suis temporibus multis Levitarum millibus distribui possent. Ex quibus colligi potest in solo templi huius fundamento non ignaviter unius, imò & plurium annorum spatium à multis operarum millibus fuisse collocatum; totius autem fundamenti primum lapidem jecisse *Salomonem* maxima cum solennitate indubitatum est.

FABRI-



## FABRICÆ MAGNITUDO ET DIVISIO

**T**Otius fabricæ magnitudo cum atrii speciem quandam civitatis benè magnæ referebat, & remotè contemplantibus ut *Iosephus* ait, mons quidam videbatur in veus mistis auro radiis non absq̃ue oculorum pavore. Peribolus totius fabricæ fere vè septem ædificij totius extrema circumiens fuit per circuitum in longitudine quingentorum calamorum, id est, trium millium & viginti quinque cubitorum: Calamus enim est mensura sex cubitorum & palmi. Ad hunc peribolum ascendebatur quaternis scalarum gradibus, & in ascentibus istorum graduum in festis solennioribus cantica graduum seu psalmi gradualia cantabantur à levitis. Post peribolum procedebatur in porticum gentium sacris & profanis, mundis & immundis, indiscriminatim omnibus apertam. Ab hac introitus erat in atrium Israëlitarum, quò solis Israëlitis accessus dabatur, Ex hoc in atrium Levitarum, ubi Levitæ habitabant struaturis circumquaque magnificis surgentibus porticibusque amplissimis distinctis, sicuti in priore atrio Israëlitarum. In medio hujus atrij erectum erat altare holocaustorum, mare etiam & Luter collocabantur. Templum ipsum sic se habebat. Altitudo ejus universa (pluribus enim contignationibus



bus ædificium intercipiebatur) in centum viginti cubitos assurrexit, sexaginta cubitos in longum, aut septuaginta, si vestibulum annumeres, viginti in latum continebat. Fuit autem ædificium tripartitum primo prætendebatur templo vestibulum seu porticus longitudine viginti cubitorum, latitudine decem. Pars ei contigua in longitudinem quadraginta cubitorum, in latitudinem viginti excurrit: & dicebatur hæc pars *Sanctum*, seu appellatione strictiore templum. Ab hoc muro cedrino multis gemmis interpolato separabatur pars tertia, quod Penetrabile, Adytum, Sacrarium & *Sancta Sanctorum*, & *domus Propitiacionis* appellabatur, soli Pontifici, & semel duntaxat in anno adeundum, totum tenebrosum, ita ut nec Pontifex ingredi auderet sine fumo thuris, & nebula, ne luce pervia revelari ex loco quidquam posset, quanquam totus aureus esset.

#### MATERIA TEMPLI ET PULCHRITUDO.

Præter vulgares lapides, qui maximi & solidissimi eligebantur, præsertim in fundamentis decem vel octo cubitorum, marmor Parium abundantissimè præparaverat *David*; marmor autem illud erat inter omnia candidissimum, & albis lapidibus excitatos ad lacunar usque templi parietes affirmat *Josephus*. Præceperat etiam

*Salo.*



Salomon tolli pro templo lapides pretiosi  
 diversicolores, quales sunt Porphyretici  
 & à serpentium vel maculis, vel ab inge-  
 ta virtute contra serpentes Ophirici  
 adhibiti etiam lapides Onichini, id est,  
 loris unguium, & Stibini, qui sunt nig-  
 cantes & velut ferruginei coloris, quales  
 Pasaltem vocat Plinius, ex quibus non  
 lum columnarum capitella confecta, bal-  
 epistylia, Zophori, coronides, portarum &  
 fenestrarum ornamenta, sed pavementum  
 etiam constratum. Lapidés ad templi  
 eturam ita ad invicem erant artificiosè  
 dinati, ut nullius fissuræ apparet vestigi-  
 um, sed *connata potius omnia, quam con-*  
*sta viderentur*, inquit Josephus & quodam-  
 rum, ipsa Scriptura memorat: *malles &*  
*securis & omne ferramentum non sunt usura*  
*in domo, cum adificaretur.* Juxta commu-  
 nem expositionem in monte ita circumdatis  
 & politis lapides ad normam ab ar-  
 chitectis datam, nihil ut postea opus esse  
 instrumentis in templo, ad eos reliquæ  
 bricæ coaptandos.

Non tantum Oraculum, sed templum  
 quoque sive domus quæ erat ante Oracu-  
 lum, eratque eo duplo major, Opertum  
 fuit auro purissimo, idque non bracteolâ  
 tenuissimis inauratum, sed laminis aurâ  
 investitum, & quidem cum multo artificio



multiplicique cæsura, florum, fructuum, palmarum, Cherubinorum &c. 2 Paralip 3. *fecit quoque domum Sancti Sanctorum, & laminis aureis texit eam, quasi talentis sexcentis id est juxta supputationem Epiphaniij (attribuentis 125. libras auri cuius talento, id est duodecim millia & quingentos aureos) septem millionibus & quingentis millibus aureorum. Clavis etiam affigebantur laminæ subjectis cedrinis asseribus, quorum quilibet valebat aureis 208. cum triente, magnos enim esse oportebat hos clavos, qui non tam ad necessitatem, quam ornatum adhibebantur, & palas insuper habebant ad lapillos pretiosos includendos. Ipsum quoque pavimentum tam templi, quam Oraculi, quanquam ex marmore esset, auro tamen obtectum fuit ad gloriam & magnificentiam; tectum quoque templi augustissimi ex tegulis aureis intrinsecus, forinsecus æneis. Prospexit fortasse Dominus futuris temporibus, ut si auro templum privaretur, saltem marmore domus sua decoraretur. Columnarum, fenestrarum, absidum, trabeationum, podiorum, basium, striarum, virgarum, testudinum, portarum parastadum & similia mira fuit & inexplicabilis elegantia, & artificium, ut non hominis inventum sed Dei opus esse intuentes omnes affirmarent.*

OR.



## ORNAMENTA ET VASA TEMPLI.

**I**N vestibulo templi duæ prostabant columnæ, à dextris altera, & altera à sinistris, & unaquæque illarum, ut *Villalpandus* dimetitur, fuit cum basi septendecim cubitorum cum dimidio, seclusâ plintho, quæ absolvit decimum octavum cubitum in longitudine; in crassitie autem sex cubitorum, ita ut diameter esset duorum cubitorum ex ære fuso. *Æ*is universi pondus, tametsi cavæ columnæ essent, juxta *Villalpandum*, in duabus columnis 6037. talenta, 21. libræ, aurum autem quod crassitudine unius digiti columnarum totam vestisset, narrat *Eupolemus*, in una columnâ impensum esse ad 2879 talenta, bras decem, uncias undecim. Fueruntque in utraque columna 95. milliones, 55. millia, 124. nummi aurei Romanæ monetz ita *Villalpandus*. Nomina columnarum erant *Sachim* & *Booz*.

In atrio Sacerdotum ingens altare æneum visebatur ad holocausta accendenda, 20. cubitorum latitudine. Ibidem amplissimum aquarum receptaculum ex ære fabricatum 12. bouum dorsis ex eadem materia sultum; *Mare æneum* dictum pro Sacerdotum manibus ac pedibus ablucendis, tria millia metretarum capiebat; metretæ singulæ 36. mensuræ nostrates. Ita



varia labra & conchæ ad intestina & pedes  
victimarum purganda. Ibidem mirabilis  
subterraneorum receptaculorum amplitu-  
do, ad quæ aquæ defuebāt, quacunq; plum-  
beis fistulis subter terram descenditibus,  
quibus omnia abluerentur & mundarentur  
quæ in receptaculis illis vasa custodi bātur,

Vasorum aureorum & argenteorum in-  
gens copia: æneis non memoratis. Ex au-  
ro mensæ majores decem. \* mensarum pau-  
lò minorum decem millia, \* Candelabra  
majora aurea decem. \* Aureorum minorum  
decem millia. \* Phialarum, & libatoriorum  
ex auro 20 millia. \* Cantharorum vinario-  
rum 8 ex auro millia. \* Phialarum iterum au-  
rearum centum millia. \* Lancium aurearum  
octo millia. \* Craterum aureorum ad simi-  
lam subigendam sex millia. \* Tubarum,  
quales Moyses præscripsit ex auro ducenta  
millia. \* Instrumentorum ex electro, id est,  
auro minoris pretii, quatuor millia. \*

Ex argento fuerunt viginti millia men-  
sarum minorum, \* Candelabrorum mino-  
rum viginti millia \* Phialarum & libato-  
riorum quadraginta millia, \* Cantharorum  
Vinariorum centum & Sexaginta millia &  
totidem lancium argenteorum \* Iterum  
Phialarum minorum ducenta millia. \* Cra-  
terum ad similam subigendam centum & vi-  
ginti millia. \* Mensurarum quadraginta  
millia. \* Thuribulorum quinquaginta mil-  
lia. \*

Sum-



Summa vasorum aureorum quadraginta & viginti millia; argenteorum verò mille millia & quinquaginta millia. Unde colligi quoq; potest, quantus fuerit apparatus vestium Pontificiarum & Sacerdotalium præsertim cum ingens Sacerdotum coetus fuerit & Levitarum viginti quatuor millia Præpositorum & Judicum sex millia: quatuor millia janitorum totidemque organicanentium.

NUMERUS OPERARUM IN EXTRUENDO TEMPLO.

**H**ierosolymis in extruendo templo laborabant hominum supra centum millia, & sexaginta quinque millia: Præsectorum tria millia, sexcenti: Profelytorum (qui è gentibus ad Judaicam Religionem accesserunt) in monte onera portantium septuaginta millia. Latomorum & saxa templo parantium octaginta millia: Præsectorum tria millia & sexcenti: Summa omnium trecenta viginti & unum millia. His omnibus septennio, & ut *Salianus* computat, quatuor adhuc menses alimenta rege præbita, & singulis operariis finitimo templo decem Sicli (singuli valent sedecim festerceis) donati. Alij minuunt hunc numerum operariorum infra trecenta quidem millia, omnes tamen supra ducenta millia extendunt, Scripturæ autoritate ad hunc



saltem numerum, quanquam etiam obstupendum coacti. In scripturæ enim explanatione variant interpretes, alij supra trecenta, alij infra trecenta millia computum, utrimque probabiliter, ordinantes.

SUMPTUS IN STRUCTURAM FACTI.

**D**avid filio suo pro impensis domus Domini reliquit auri talenta centum millia, & argenti mille millia talentorum, quæ tantundem auri efficiunt lib. I. *Paralip.* c. 29. Hæc summa juxta computationem *Cornelij* facit bis mille quadringentos milliones aureorum Gallicorum. Ratione monetæ Italicæ ter mille ducentos octoginta duos milliones, insuper centum & triginta quatuor millia, & viginti quatuor scutatorum aureorum. *Pineda* ad tria millia millionum auri ex Hispanicis ducatis propè accessisse autumat, *Salianus* bis mille septingentos quadraginta quinque milliones, unum & quinquaginta millia sexcentos & sexaginta sex aureos nummos Gallicos confecisse existimat, asseritque hanc auri vim non latum iri decem millibus Curruum nongentis & octoginta, quamvis singuli currus ducenta & quinquaginta millia aureorum ferrent. Tantas opes collegit David partim ex vectigalibus, partim ex navigatione Ophiritica, non à se, sed à Tyriis tunc usitata, partim ex hostium spolijs

○

lijs



lijs & tributo, partim ex Iannuo censu  
raëlis, quo quisque pendebat quot annis  
templo dimidium siclum juxta legem Exo-  
di 30. quam capitacionem mittebant Judi  
per totum orbem dispersi: ut aded Davi-  
dis & Salomonis reditus annui superant  
tributa & opes Romanorum, Chaldæorum  
Persarum, omniumque Regum & Monar-  
charum. Accessit liberalitas populi, qui  
computante *Saliano*, puri putiauri septuaginta  
duos millones, nongenta & viginti  
sex millia sexcentos sexaginta sex aureo-  
nummos Francicos in collecta obtulit. *Pho-  
neda* calculum movens, tantum inquit  
obtulit populus ferri, æris, argenti, ære  
ut id Hispanicæ monetæ efficiat mille du-  
centos & octo millones, centum & octo  
ginta sex millia ducatorum Hispanicorum  
insuper sacer codex; Paralip. c. 29. appo-  
nit: *apud quemcunque inventi sunt lapides  
pretiosi, dederunt in Thesauros domus Domini*

#### § 6. Templi Dedicatio.

**E**Xstructo templo & coronide im-  
positâ, importatisque in templum  
vasis omnibus ad sacrificium præpa-  
ratis, partim à *Davide*, & partim à *Salomone*  
populo solennitas indicitur  
dedicationis, anno mundi 3030. *Salomonis*  
2. ante Christum 1023, in me-



tem septimum, inchoaturque die octava  
eiusdem mensis, quo arca maxima  
pompa transfertur ex *Sion* cum multi-  
tudine hominum collecta ab Emath  
usque ad rivum Ægypti, & colloca-  
tur in Oraculo, & Dominus in nebula  
sui presentiam testatus cum lucida ca-  
ligrine locum implet sacro horrore,  
tum per regis, tum sacerdotum ac  
Levitarum oculos, animosque dif-  
fuso. Immolantur deinde victimæ,  
& secundo apparet in nube Dominus  
& sacrificia divinitus accenduntur &  
consumuntur, quo prodigio excitatus  
*Salomon* & sacerdotes multo studiosi-  
us in victimas offerendas incumbunt,  
ita ut septiduo dedicationis numerus  
victimarum ascenderet ad boum vi-  
ginti duo millia, arietum 120. millia:  
tunc quidem populo pietate, & grati-  
tudine sua Deum in beneficia provo-  
cante; Deo autem beneficiis in popu-  
lum majoribus triumphante; & per-  
severasset Deus si quoque populus con-  
stanter egisset, neque peccatis suis



tum sibi, tum templo manufacto  
 cidium accelerasset anno post ded  
 tionem 424 sub Sedecia Rege, de  
 in parte secunda.

§. 7. *Ædificia Regia Salomonis*

**A**Nno 3030. templo Dei jam  
 fecto *Salomon* animum & sumptus  
 applicat ad regiam ædificandam,  
 & uxori suæ, filix Pharaonis, etc.  
 palatium proprium in habitacione  
 ac domum, sive saltum Libani in  
 creationem; erantque hæc tria ædi  
 cia tanquam partes unius magnificæ  
 atque peramplæ regix in monte  
 constructæ. Neque dubium est regiam  
 hæc ædificia fuisse supra modum  
 tiosa, cum de supellectile *Salomonis*  
 dicat Scriptura: *omnia vasa, quibus  
 tabat* id est convivabatur *Rex Salomon*  
*erant aurea, & universa supellectilem  
 Libani de auro purissimo.* Ad hæc  
 pellectilem pertinent ducentæ hæc  
 aureæ, in quibus singuli sexcenti  
 fici impensi erant, id est, bis mille  
 quingenti aurei Gallici. \* erant &



centæ peltæ sive scuta laminis aureis  
obtectâ, pondo trecentarum minarum  
sive scielorum, singula, mille ducen-  
torum & quinquaginta aureorum. \*  
Huc quoque pertinet solium *Salomonis*  
de quo Scriptura 3. Reg. 10. *factum*  
*non est tale opus in universis regnis.*

Año 3043. *Salomon* regi *Hiramo* pro  
opera præstita in ædificando templo  
viginti oppida concedit, non dono  
quidem, sed ad aliquot annorum u-  
sum fructum, ut rectè *Abulensis* judi-  
cat. *Hiram* autem ita accepit à *Salomone*  
civitates viginti, ut ei vice versa  
dederit alias eodem scilicet jure, quo  
ipse acceperat à *Salomone*, fuitque hoc  
mutuum certamen amicorum pro li-  
beralitatæ & benevolentia palma  
contententium.

Inter ædificia *Salomonis* celebran-  
tur muri & turres quibus Hierosoly-  
mam de novo circumdedit, civitates  
etiam ab *Hiramo* concessæ mænibus,  
& publicis ædificiis ornatæ & robo-  
ratæ. Item civitates vel ædificatæ



vel instauratae *Assor.* \* *Magad*  
*Gazer.* \* *Bethoron gemina.* \*  
*laab.* \* *Palmyra.* \* Laudatur que  
 ob vias publicas omnes robustissimae  
 scilicet stratas in bonum communis  
 publicum.

§. 8. *Navigatio & reditus Salomonis*

**A**rgentum in diebus Salomonis pro  
 hilo habebatur, siquidem navis  
 ibant in *Tharsis*, cum seruis *Hiram*  
 in annis tribus, & deferbant inde aurum  
 & argentum, similiter opes immensas  
 propè afferebat navigatio *Ophir*  
 quae brevior fuit, & singulis annis  
 etia. Ex qua constat semel advehere  
 ad Salomonem aurum quadringentorum  
 & quinquaginta, ut est *2. Paralip.*  
*lip.* talentorum. Est autem *Ophir* iuxta  
 probabiliorem sententiam *Sumatra*  
 sive *Taprobana insula* sub æquinoctiali  
 sita, & infra sinum *Gangeticum*, in  
 dicto freto à *Malaca* versus orientem  
 disita. *Tharsis* autem, uti *Pineda* de  
 bit, est *Tartessus* & *Hispania Bætica*  
 Annuos reditus Salomonis Scriptura



tradit fuisse sexcentorum sexaginta sex talentorum, id est octo millionum, 325 millium nummorum aureorum, exceptis iis, quæ inferebant viri, qui super vectigalia erant, & negotiatores, universique scrutavendentes, & omnes reges Arabiæ ducesque terræ, quorum omnium summa ingens, & penè incredibilis fuit; quia autem hi reditus inconstantes & incerti fuerunt, idè in specie Scriptura non meminit, quantam summam confecerint.\* Scriptores computant, quod ex oleo tantum & vino & frumento annuis reditibus sex auri milliones collegerit.

Circa hos annos cum ab ædificandi laboribus quiesceret, uxores & concubinas duxit, exemplo patris sui Davidis, qui idem (Deo non improbante) fecerat.

Anno mundi 3042. *Salomonis* autem 23. apparet Dominus *Salomoni* secundo, idque in somno, & interiore locutione respondet ad postulata à rege, ante tredecim annos in templi dedicatione facta, promittitque Deus se ad afflicti populi preces exorabilem fore, secundo Sanctificasse se templum sibi ædificatum in æternum



eà tamen conditione, si à populo Rege servaretur lex sua, qua conditione violatà serio interminatur Deo omnia pessum ruitura, & populum templum à Deo relictum iri.

Anno 3044. Salomon proficiscitur ad sinum Arabicum *Asiengal*, expeditis scilicet omnibus ædificijs urbanis. Causa suscepti itineris creditur fuisse lustratio classis *Salomonis & Hiram*, atque soceri sui *Pharaonis* visitatio, quam suadebat loci illius vicinitas & affinitas duorum regum.

*S. 9. Adventus Regina Saba Hierosolymam.*

Anno 3047. Salomonis an. 28 venit Regina *Saba* ad *Salomonem* magnis cum muneribus, plurimis aromatis, sapientiam *Salomonis* experiri volens. 3. Reg: 10.

Quæ fuerit regina ista, quam *Christus* vocat *Reginam Austri*, variant interpretes *Pineda* cum 24. præclarissimis auctoribus ait, fuisse reginam in Arabia felice, quæ regionis diutissima auro & argento, & aromatum varietate celeberrima balsamum in-



Thus, Casia, Cinnamomum maximâ copia in orbis regiones effertur. Metropolim hujus gentis appellant Sabam, in qua Rex habitat, qui nunquam exire audeat, nam si palàm prodiret, à turba hominum lapidibus obrueretur. Ex quo non contemnenda conjectura duci potest, quare Hierosolymam Regina *Saba*, & non Rex advenerit, ut audiret sapientiam *Salomonis*.

Dicitur hæc Regina venisse Hierosolymam *in nomine Domini*: de quo ita *Baronius*: quæ obsecro tanta cupido, tum hujus Reginae, tum Magorum, qui ex eisdem progenitoribus descendebant, incessit animum de rege, qui in Israël regnaret, per vestigando? nisi quod in illis regionibus *Balaami* oraculo erant admoniti: sed quod illa credidit esse impletum in *Salomone*, qui Christi venturi typum gerebat, isti duce stella inquisiverunt Regem Israël & invenerunt. Credibile ergo est existimasse Reginam, *Salomonem* illum esse Messiam prædictum, non quidem Deum simul & hominem, sed regem potentem & sapientem supra omnes, quam opinionem Hebræorum quoque plurimi habuerunt.

Conversionem hujus Reginae ad agnitionem veri Dei & cultum valdè probabilem faciunt illa verba: *sit Dominus Deus tuus benedictus, qui voluit te ordinare super Thronum suum*. Ita *Theodoretus*, *Nissenus* &

Q 5

Beda



Beda, qui non dubitant *Reginam* *Ausonia* lectam esse, & inter Sanctos refurto-  
ram *iustificaram* scilicet, ut Apollolus  
quitur, *sine lege & salvatam*.

*Ingressa est Ierusalem multo cum comitibus*  
& *divitijs*, & *camelis* portantibus *aroma*  
& *aurum infinitum nimis*, & *gemmas pre-*  
*siosas*. Nec dubitat *Salianus*, quin Arabi  
quoque animantia adduxerit duplicis natu-  
ræ, *Struthio-camelos*, *Camelo-pardos*,  
*Tragelaphos*, *Bubalos* & *Elephantos* a-  
liaque animantia dromadum formâ. Quis  
verò liberalissimus *Salomon* pro tantis do-  
nis rependerit, nihil in specie indicat Scrip-  
tura. Varij non absque ratione scribunt,  
cum Regina muliebrem affectum singula-  
rem patefecerit erga vasa in saltu *Liberi*,  
quæ viderat, & admirata fuerat, à *Salomone*  
omnibus illis apophoretis donatam fuisse.

Inter ænigmata, quibus Regina *Salomoni*  
*Salomonem* tentavit, à *Cedreno* refertur me-  
morabile illud experimentum: inter cetera  
ra inquit, sic eum tentavit. *Formosos pu-*  
*eros & formosas puellas eodem vestitu & ornatu*  
*instructos coram eo constituit, petijt quæ ut in-*  
*ter sexum internosceret: Rex omnes laeva-*  
*faciem iussit, atquæ ita discrimen deprehendit,*  
*cum mares fortiter ac validè facies tergerent,*  
*femella autem teneriter & timidè. Unde*  
*stupefacta regina exclamavit: Verus est Salo-*  
*mo, quem in terra mea audivi.*



Scribunt varij reginam Sabæ ex *Salomone* concepisse filium, qui primum *Melich* sive *Mecher*, deinde *David* nuncupatus sit, & Imperio Æthyopico *Petre Ioannis* sive *Abyssinorum*, quod ad hæc usque tempora durat, initium dederit. Verum, *Saliano* videtur injustum Reginam boni apud antiquos omnes nominis, sanctam, electam, & admirabilem, & sine lege justificatam, & ab ipso Christo commendatam adulterij ream facere nondum prolato aliquo teste exceptione majore, nec satis pietati *Salomonis* adhuc integræ consentaneum videtur Reginam, quam ad Dei veri cultum traduxerat, adulterio polluere.

Mansit Hierosolymis ad annum circiter, ut *Pineda*, aut saltem ad septem octove menses, ut *Salianus* computat, visisque omnibus visu dignis, etiam holocaustorum solennitatibus, reversa est ad suos cum amplissimo Israëlitarum comitatu. Memorant enim rerum Æthyopicarum scriptores, & ex illis *Genebrardus*, duxisse secum 12. milia Judæorum, millenos è singulis tribubus, quibus, inquit, ibi magno numero propagatis jam Arabes præsertim nobiles se ex semine Israëlitis esse gloriantur, & circumciduntur, non quidem ob salutis necessitatem, sed ob sanguinis prærogativam.

S. 10.



## §. 10. Salomon Mulierofus.

**A**Nno 3048. Salomonis anno.  
depravatum est cor Salomonis  
per mulieres, ut sequeretur Deos alienos.

Non hoc ita intelligendum, quod hoc anno derepentè factus sit malus, sed paulatim curis distractus à pietatis studiis remisit, sensumq; ad voluptates deflexit; circa hæc autem tempora otij Salomonis, potentix, nimixq; luxûs, ostentationis inanis & plures averterunt mulieres cor ejus aperiens publicâ antithesi Salomonis à se ipsos generantis, ut nihil Salomoni ipso Salomone dissimilius fieret.

Principium præcipitij fuerunt infami amores fœminarum, novas enim nuptias ex omni puellarum Orientis numero suscitabat; in his erant non tantum Israëlites, sed quod Lex fieri vetabat, Ægyptiæ, Moabitides, Idumææ, Sidoniæ & Hethææ, quas infano amandi furore ita deperibat, ut mille fœminarum thalamis, regiam suam



suam repleverit. Atque ut haberet, quod in has Veneres effunderet, cepit simul avaritiæ cæstro aurum & argentum unde quaque corradere; quid enim non exigebant tot delicatissimarum mulierum mensæ, convivia, ludi, donaria, mundus muliebris? Quod si enim Reginis, id est, primarijs uxoribus & regiâ profapiâ oriundis septingentis; (tot enim numerat Scriptura,) pro comitatu singulis addamus pedisequas, & ancillas ornatrices sex, trecentis autem concubinis (tot quoque Scriptura numerat, & concubinas appellat, id est secundarias uxores, quæ Dominæ non erant, seu matres familias, sed propagandæ tantum sobolis causâ quæsitæ) non nisi tres famulas concedamus, erunt universim feminarum quinque millia, & quadringentæ: hem! quantus hic sequoris sexus in una regia exercitus, & quantas exhauriens impensas! & quid insuper non exhauriebant quinquaginta septem millium & sexcentorum equorum



rum copia, quos in præsepis  
otiosè ad magnificentiam suam ab-  
rat? Indè factum est, ut per fas & n-  
fas aurum cogeret & laborante pe-  
latim ærario subditos acerba cont-  
butionum vexatione flagellaret.

§. II. *Salomon Idolelatra & Magi  
deditus.*

**E**X hac amoris infania prolapsus  
est in idolomaniam, ad quam  
depravationem una præcessit ama-  
tarum mulierum, & idolo suo sanum  
impetravit, erat hæc, ut *Sanctius* scri-  
bit in cap. 1. lib. 3. *Reg;* quam anno  
regni sui tertio duxerat, Pharaonis  
Ægyptii regis filia; hæc quidem ini-  
tio larvam religionis Judaicæ assump-  
serat, advertens autem ad regis thala-  
mum sine discrimine peregrinas fec-  
minas advocari, ipsa quoque patriam  
superstitionem non modò palam nunc  
professa est, sed uxorum quoque vi-  
rum in eandem induxit, eique nefan-  
das aras & templum persuasit. Mox  
secutæ reliquæ extruendis delubris  
vici-



vicinos Solymæ montes, præsertim Oliveti impleverunt. Præcipua autem erant *Asthartes* Sidoniorum, *Chami* Moabitarum, *Molochi* Ammonitarum fana; in his supplex *Salomon*, ut placeret uxoribus suis, Thus quoque adolevit, cecidit victimas, vota precesque nuncupavit. Quam blandus mulieribus, tam asper exinde populo factus ac verò Deo inimicus.

Ab idolomania præcepit in magiam, cœpitque studiosius indagare veneficia, incantationes, & conjugum suarum fascinationes; illæ autem philtis mixtis & propinatis sibi regis amores, aliæ aliis præripere.

Memorable illud, quod ex mille uxoribus *Salomon* non nisi duas filias, & unum filium genuisse legatur, quod *Pineda* & *Cornelio* aliisq; pro conjectura est, quod plurimos filiorum suorum idolo *Moloch* immolaverit & concremaverit, sed si tantum facinus ausus fuisset, id Scriptura non dissimulasset. Videtur ergo potius tanta libidinis insania haud digna fuisse, ut ex adeò portentoso matrimonio fructum referret. Unde ille unus, quem unicum filium sustulit,



lit, *Roboamus*, à Sacro codice stultus appellatur.

§. 12. *Salomon infatuatus.*

**C**irca annum 3053. infatuatur *Salomon* & per regnum universon infamatur.

Infatuatio *Salomonis* secundum *Ambrosium*, *Augustinum*, *Cyprianum*, ita contingit. Cum *Salomon* aded projectè à Deo recederet, Deus quoq; quod suum erat, repetiit, & donum sapientiæ liberalissimè concessum revocavit. *Offendit*, inquit *Ambrosius*, *in tantum, ut etiam quod meruit, amitteret*. Unde stultescere cœpit, & quasi semisomnis bardus ac stolidus stupescere miserabili veri ignoratione, mentisque inscientiâ, imò nec sui, nec Dei memor, libidinibus, & Dæmonibus per magiam mancipium evasit. Ex quibus omnibus secuta est infamia, & vilipensio apud populum, aded ut si regis eligendi facultas fuisset apud populum, regem suum exauctorasset.

§. 13. *Salomon à Deo monitus & punitus.*

**A**nno 3056. non defuit sic precipitato Regi adjutrix Dei manus. Semel iterumq; familiari Numinis afflatu monitus & pœnis immi-



mentis castigationis propositis, & quia hortatus ac minas cœlestes vilipenderet, demùm *Abias* Propheta jussu Numinis cum severa ingratiæ mentis exprobratione denunciatur impendentem tot sceleribus vindictam, decem tribuum Israël futuram à solio suo defectionem, evertendum penitus regnum suum, nisi obstarent promissa Numinis *Davidi* facta. His auditis, ait *Josephus*, Salomon *vehementer perturbatus indoluit* omni felicitate, qua hætenus suspiciebatur in contrarium vergente. Indoluit, non ad vitæ emendationem sed animi, consilij expertem tristitiam, corporisq; occisionem.

Circa idem tempus Deus, ut asperioribus remediis sanaret vel castigaret infatuatum, incepit eum hostibus objicere. Primus fuit *Adadus* Rex Idumææ *Davidis* tributarius; hic contempto *Salomone* deliciis enervato, mancipio potiùs, quam Rege, jugum excussit, regnumque suum liberti juris fecit.

Anno



Anno 3057. arma corripuit *Rab*  
*Syrus*, qui regnum *Damasci* precu-  
 um à  *Davide*  obtinuerat; quod  
 proprium sibi vendicaret,  *Israël*   
 incursionibus vexavit, omniaque  
 pinis & cædibus miscuit. Sulcitavit  
 quoque Dominus intestinum hostem  
 contra  *Salomonem*  Jeroboamum filium  
 *Nabathi*  &  *Serua*  Ephraimitam; hic  
 cum annos jam aliquot in præfectura  
 fabrorum operam suam & fidelitatem  
 *Salomoni*  probâisset, ab eo ad quæstura-  
 ræ munus evectus, duarum tribuum  
 Ephraimiticæ & Manasseæ tribus  
 colligendis præpositus est: hunc Do-  
 minus destinavit ad Regnum  *Israël* ,  
 à tribus aliis duabus avellendum, mi-  
 sitque ei obviam in agro  *Abiam*  va-  
 tem  *Silante*  oriundum, qui apprehen-  
 dens novum  *Jeroboami*  pallium in  
 duodecim frustra discidit, & denas in-  
 de partes  *Jeroboamo*  porrigens regni  
 *Salomonici*  ruptionem vaticinatus est,  
 cujus decem partes adhæsuræ  *Jerobo-  
 amo* , & geminæ duntaxat tribus filio  
 Salo-



Salomonis successuro Regi parituræ sint. Jussu deinde *Jeroboamum* abstinere tandem regis titulo, quamdiu vita *Salomoni* superesset, & documentis salutaribus instructum lætitiæque ex nuncio insperato superfusum dimisit; quo audito *Salomon* tam vatem, quam vatis auditorem persecutus est, & utrumque compulit, arreptâ fugâ in Ægyptum, sibi consulere, & apud *Sesacum* Regem tantisper in tuto latere, donec fata *Salomoni* vitam, & *Roboamo* Successori vires potissimas ademerunt.

§. 14. *Salomonis Pœnitentia.*

Annus 3058. qui fuit trigesimus nonus annus regni *Salomonis*, ejusdem Pœnitentiæ probabiliter adscribitur.

*Tertullianus, Cyprianus, Augustinus, Chrysostomus, Beda, Lyranus, Abulensis, Bellarminus, Pererius* de Salute *Salomonis* conclamatum esse putant, imò. quòd idololatriâ Hierosolymam infecerit, neque expurgavisse legatur. 2.  
quod



quòd legantur in Scriptura, ea, quæ  
deflenda sunt, ab eo descripta in libro  
qui dicitur Ecclesiastes, non autem  
quæ ipse deflexerit. 3. quòd commu-  
nationes Dei contempserit. 4. quòd  
pro bonè actis receperit bona in vita  
sua tot faustitatibus vitæ cumulatus,  
unde in altera vita æternùm luenda  
sunt scelera. 5. quòd ardens fœmina-  
rum amor consuetudine roboratus ita  
eum occupârit, ut tametsi vellet, pœ-  
nitere non potuerit.

S. Hieronymus autem S. Gregorius  
Thaumaturgus, S. Thomas Aquinas,  
Rupertus, Pineda, Salianus, Barradius,  
Sanchez & alij salvum esse arbitran-  
tur. 1. quia Deus 2. Reg: 7. Promisit  
Davidi, se Salomonem, si peccaret,  
corrupturum. *Misericordiam meam  
non auferam ab eo, sicuti abstuli à Sa-  
ul, quem amovi à facie mea.* 2. quia prover-  
bio: 24. v. 23. Septuaginta addunt: *No-  
vissimè ego quoquè egi pœnitentiam.* 3.  
Quia typus Christi & insignis figura  
extitit. 4. Videtur commotus quassato  
rei.



reipublicæ statu & suæ gloriæ in ignominiam, sapientiæ in ignorantiam, opulentæ in penuriam manifestâ transformatione, ut coram convocatis omnibus regni ordinibus offensiones suas, ac noxas & præbita scandala damnaret, idololatriæ renunciaret, & signa assumptæ pœnitentiæ publicè exhiberet, cujus concionis epilodus fuisse videntur ea, quæ ipse memorat *Ecclesi. 12.*

Hebræi tradunt Salomonem solenni pœnitentiæ ritu quinquies tractum per plateas Hierosolymæ, & cum virgis aut manipulo virgarum venisse in templum, ibique à legis peritis, ut verberaretur postulâsse, sed illis metuentibus mittere manum in Christum Domini, à se ipso acriter flagellatum fuisse: hæc *Pineda*. De eadem traditione invenitur apud *Bedam*: nec aded improbabilis hæc traditio *Saliano* videtur, ut careat fundamento veritatis.

Veri simile quoque esse *Pineda* ait & cum eo plures, filiam quoque Pharaonis tunc adhuc superstitem pœnitentiæ *Salomonis* consortem fuisse; & suadet hoc singularis in eam *Salomonis* amor, & reciprocus in *Salomonem*. Vi-



Vides, ait adhæc D. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 2. *Vides quod pulchrum est confiteri? cernis, quod pœnitentibus datur salus, & Salomon secidit, sed quid? postea inquit: pœnitentiam egit.*

§. 15. *Morbi & Mors Salomonis,*

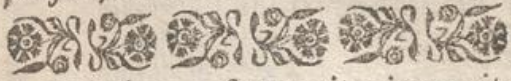
**A**Nno Mundi 3059. Regni Salomonis 40. fundati templi 37. ante Christum 994. ætatis suæ sexagesimo morbis variis consumptus Salomon moritur Hierosolymis, & in conditorio regum ad patrem Davidem conditur.

Morborum in Salomone tres cause fuerunt. 1. Prima mæror animi & tristitia: *spiritus enim tristis exsiccât ossa.* prov. 17. vidit enim ultore Deo, in quam voraginem scelerum proruerit, 2. libidinis intemperantia, quæ vitæ annos vegeto sano, & medicamentorum apprimè perito regi præscidit, 3. vindicta Divina, quæ laneis incedit pedibus, sed tarditatem supplicij gravitate compensat. Atque *sic mortuus est,* inquit Josephus, *Salomon omnium*

Re-



Regum felicissimus, opulentissimus, & prudentissimus, excepto peccato, ad quod iam senescens à mulieribus pertractus est.



Ubi Salomon finem vitæ imponit, meta quoque ponitur primæ parti hujus breviarij Chronologici. Ea, quæ synchronismo cum gestis & annis trium istorum regum correspondent, in IV. mundi ætate memorabuntur: unde Partis Secundæ (xenioli pro sequente anno) initium sumetur.

Interim devotus Parthenius Sodalis corde suo recondat, & observet testamentum, quod filio suo Salomonis piissimus David reliquit, & si patris sui novissimas has voces cordi habuisset Salomon, non esset, quod de salute ejus ambigeretur. Tu autem Salomon fili mi, scito Deum patris tui, & servo ei corde perfecto, & animo voluntario: omnia enim corda scrutatur Dominus, & universas mentium cogitationes intelligit, sicut quæsieris eum invenies. Si autem dereliqueris eum, projiciet te in aeternum, Par. c. 28.

FINIS PARTIS PRIMÆ.